

Učni scenarij: Poiščimo prijatelja s pomočjo čutil

UČNI SCENARIJ	
Naslov	Poiščimo prijatelja s pomočjo čutil
Ključne besede	logično mišljenje, orientacija, računalnik, robotek
Povzetek	Otroci skozi igro raziskujejo in razvijajo slušno ter tipno zaznavanje. S pomočjo zvokov in dotika ugotavljajo, kje se skriva prijatelj, ter ga prepoznavajo po glasu ali tipnih značilnostih. Dejavnost temelji na izkustvenem učenju, saj otroci izmenično prevzemajo različne vloge in se učijo zaupati svojim čutom. Igra spodbuja pozornost, koncentracijo, socialne veščine in občutek varnosti v skupini.
Vzgojitelj/-ica	Špela Buh
Vrtec	Škofja Loka
Starost otrok	4–5 let
Trajanje	45 minut
Področje	Temeljna znanja RIN
Tema Ustrezno označite eno ali več temeljnih znanj RIN.	☒ Računalniški sistemi – naprave, strojna in programska oprema, odpravljanje težav; ☐ Podatki in analiza – zbiranje, shranjevanje, prikazovanje in preoblikovanje, sklepanje in modeliranje; ☒ Algoritmi in programiranje – algoritmi, spremenljivke, nadzor, modularnost, razvoj programov; ☐ Omrežja in internet – omrežne komunikacije in organizacija, kibernetska varnost; ☐ Učinki računalništva in informatike – kultura, socialne interakcije, varnost, zakonodaja, etika.
Področje po kurikulumu za vrtce Vpišite primarno področje.	Družba
Medpodročno povezovanje Vpišite morebitno področje/-a, s katerim se dejavnost povezuje.	Glasba

Cilj/-i področja dejavnosti Vpišite cilj/-e iz kurikulumu za vrtce.	• Zavedanje telesa in gibanja v prostoru. • Poslušanje in razumevanje glasovnih navodil.
Konkretni cilji Opredelite konkretne cilje dejavnosti.	• Razvijanje medsebojnega zaupanja. • Krepitev slušne in tipne zaznave. • Zavedanje telesa in prostora. • Spodbujanje socialnih veščin (sodelovanje, vodenje, poslušanje).
Didaktični pristop/-i Projektno učenje, problemsko učenje, izkustveno učenje, sodelovalno učenje, drugo (navedite).	1. Izkustveno učenje: Učenje preko lastne izkušnje in čutnega zaznavanja. 2. Sodelovalno učenje: Izmenjava vlog, pomoč in podpora vrstnikov. 3. Igra vlog: Otrok je poslušalec, iskalec ali usmerjevalec.
Didaktična sredstva in pripomočki Didaktična sredstva in pripomočki, oprema in/ali materiali za izvedbo učnega scenarija.	• ruta ali trak za prevez oči, • ropotulje in drugi zvočni predmeti, • prostor brez ovir (igralnica ali telovadnica)

Opis dejavnosti Opreделите predvidene korake dejavnosti.	1. Z otroki se pogovorim o čutih, predvsem o sluhu in tipanju. Otrokom zastavim vprašanja: »Kdaj uporabljamo ušesa?« »Kaj vse lahko slišimo?« »Kaj lahko prepoznamo z rokami?« »Ali lahko prijatelja prepoznamo brez gledanja?« Skupaj razmišljamo, v katerih situacijah si pomagamo s sluhom in tipom ter ali lahko določene stvari prepoznamo brez vida. 2. Otrokom predstavim igro Kje se skriva prijatelj? Enemu otroku zavežem oči. Ostali otroci se razporedijo po prostoru. Eden izmed otrok zaropota z ropotuljo ali drugim zvočnim predmetom. Otrok z zavezanimi očmi prisluhne in se po prostoru premika proti zvoku. Ostale otroke spodbudim, da so tiho in opazujejo potek igre. 3. Ko otrok pride do prijatelja, ga najprej poskuša prepoznati s tipanjem (roke, oblačila, lasje). Nato ga prepozna še po glasu. Če pravilno ugotovi, kdo je prijatelj, se vlogi zamenjata. Če ne, mu omogočimo še en poskus ali dodatno glasovno spodbudo. Otroci izmenično uporabljajo različne zvočne predmete (ropotulja, zvonček, ploskanje, trkanje). Otrok z zavezanimi očmi sledi zvoku in ugotavlja: iz katere smeri prihaja zvok, kdo ga ustvarja, ali se zvok premika ali ostaja na mestu. Spodbujam jih, da so pozorni na glasnost, hitrost in značilnosti posameznega zvoka. 4. Zaključni pogovor Z otroki se pogovorim: »Kako si se počutil, ko si imel zavezane oči?« »Kaj ti je bilo najtežje?« »Ali ti je bolj pomagal sluh ali tip?« »Si se počutil varno? Zakaj?« Skupaj povzamemo, da lahko z različnimi čuti pridobivamo informacije o okolju in da si čuti med seboj pomagajo.
Dejavnosti v koticu	Otrok z zavezanimi očmi sledi dvema zaporednima zvokoma in izbere pravilno smer. V prostoru pripravimo manjše ovire, ki jih otrok premaguje ob zvočnih navodilih. Otroci sami oblikujejo zvočne poti (npr. najprej plosk, nato zvonček). Dejavnost izvajamo na prostem in vključimo naravne zvoke iz okolja.

Refleksija otrok - Kaj so se naučili, spoznali? - Kaj jim je bilo všeč? - Kako so se počutili?	Otroci so dejavnost doživljali zelo intenzivno in čustveno. Ob zavezanih očeh so nekateri sprva izrazili negotovost, eden izmed otrok je povedal, da ga je malo strah, drugi pa je prosil, naj ga držijo za roko. Vendar so ob spodbudnih besedah vrstnikov in jasnih pravilih postopno pridobili občutek varnosti in se začeli zavestno usmerjati na sluh. Eden izmed otrok je navdušeno povedal, da zdaj sliši, kje je, drugi pa je ugotovil, da mora zelo dobro poslušati. Z zanimanjem so odkrivali, kako se zvok spreminja glede na oddaljenost in smer, opazili so na primer, da je zvok bližje, da se sliši iz določene smeri, ali pa da tišina pomeni večjo oddaljenost. Prepoznavanje prijateljev po glasu je vzbudilo veliko radovednosti. Nekateri otroci so hitro in samozavestno prepoznali glas ter takoj povedali, kdo govori, drugi pa so ugibali, glasno razmišljali in prosili, naj oseba govori še enkrat. Tipno prepoznavanje je otrokom omogočilo drugačno izkušnjo zaznavanja, ob dotiku so postali bolj pozorni in nežni, ob uspešnem prepoznavanju pa so ponosno povedali, da so uganili. Dejavnost je spodbujala tudi sodelovanje in medsebojno podporo. Otroci so drug drugega aktivno usmerjali in skrbeli za varnost, opozarjali so na ovire v prostoru, usmerjali drug drugega v pravo smer in se ob uspehih skupaj veselili. Igra je v skupini ustvarila sproščeno, povezovalno in zaupljivo vzdušje. Opazno je bilo, da so otroci razvijali slušno pozornost, zavedanje lastnih občutkov ter empatijo do vrstnikov.
Refleksija vzgojitelja - Izpostavite pozitivne vidike izvedene dejavnosti. - Izpostavite morebitne pomanjkljivosti izvedene dejavnosti. - Kaj bi lahko izboljšali oz. spremenili in kako?	Dejavnost je otrokom ponudila bogato čutno in socialno izkušnjo. Opazila sem, da odsotnost vida pri otrocih okrepi pozornost na druge čute, predvsem na sluh in tip. Otroci so morali zavestno upočasniti svoje gibanje, poslušati in se orientirati v prostoru, kar je prispevalo k razvoju zbranosti in samoregulacije. Pomemben vidik dejavnosti je bilo tudi zaupanje – otroci so se morali zanesti nase in na vrstnike. Ob jasnih pravilih in postopnem uvajanju so tudi bolj zadržani otroci sprejeli vlogo iskalca. Tipno prepoznavanje je zahtevalo spoštovanje osebnega prostora, zato sem bila posebej pozorna na varno in spoštljivo izvedbo. Dejavnost je omogočila opazovanje individualnih razlik med otroki: nekateri so bili izrazito slušno orientirani, drugi so se bolj zanašali na tip. V prihodnje bi dejavnost lahko nadgradila z dodatnimi zvočnimi dražljaji ali jo izvedla v manjših skupinah, kar bi še povečalo zbranost in kakovost izkušnje.
Spremljanje napredka otrok	Napredek sem spremljala z opazovanjem otrokove sposobnosti sledenja zvoku, prepoznavanja prijateljev ter njihovega čustvenega odziva ob vlogi iskalca. Posebej sem bila pozorna na otrokovo zmožnost zbranosti, orientacije v prostoru in sodelovanja z drugimi. Otroci so z izkušnjo postajali bolj samozavestni in natančni pri uporabi sluha in tipa.

Fotografije, izdelki

Viri in literatura Spletne povezave do gradiv ali navedba vira ali literature.	Kurikulum za vrtce. (2025). Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje, Zavod Republike Slovenije za šolstvo. https://www.gov.si/assets/ministrstva/MVI/Dokumenti/Sektor-za-predsolsko-vzgojo/Dokumenti-smernice/KURIKULUM-ZA-VRTCE-2025.pdf
Priloge	/